

ISCELJIVANJE U SVETLU HOLOGRAFSKE PARADIGME¹

Iseljivanje je izraz koji se, danas, dosta retko čuje u našoj sredini. Kao reč, ali i kao ljudska aktivnost, ono je ustupilo mesto lečenju.

Sudeći na osnovu toga, neko bi možda mogao da tvrdi da smo postali realniji. Neko drugi, pak, verovatno bi pomislio da smo smanjili aspiracije. Jer, između iseljivanja i lečenja postoji veoma značajna kvalitativna razlika.

Ova razlika je u priličnoj meri izražena već samim pojmovnim značenjima:

*) Još pre nekoliko meseci, u vreme kada je ovaj tekst predat uredništvu, bilo je nezamislivo da se u nekom od tzv. naučnih časopisa medicinske ili nešto šire, prirodnjačke orijentacije, otvori prostor za stavove i razmišljanja koji nisu zasnovani na mehaničkom viđenju realnosti. Koji put, čak, samo neprihvatanje i sledstvena marginalizacija kao da nisu bivali dovoljni pa su nadležni naučnici pribegavali i jačim metodama kakve su, na primer, medikalizacija i kriminalizacija. Ovoga leta, međutim, nagoveštaj holografske prirode sveta pripušten je (za kratko doduše, a i veoma uslovno, kao i uz veliku uzbunu) u samo srce mehanističkog establišmenta — u časopis *Nejčer* (*Nature*, 30. juni 1988). Tu su, naime, objavljeni rezultati do kojih su, besprekornom ortodoksnom metodologijom, došla četiri nezavisna istraživačka tima (iz četiri različite zemlje) koji ukazuju da postoji biološka aktivnost van klasične mehanističke osnove. Prema pretpostavkama autora istraživanja, reč je o aktivnosti koja nije uslovljena postojanjem određene supstance, nego samo bioinformacijom zasnovanom na efektima njenih magnet-skih i električnih polja. Ova polja, prema tome, mogla bi da deluju i „nelokalno”, dakle i onda kada njihova supstanca ne bi bila u fizičkom kontaktu sa „objektom uticaja”.

¹) Wilber K. *The Holographic Paradigm and Other Paradoxes*, Shambhala, Boulder & London, 1982. Holografska paradigma (Nova fizika i mistika), *Delo*, avgust-septembar, XXXIII, 8-9, 1987. Stara znanja i nove paradigme, *Kulture Istoka*, april-juni, IV, 12, 1987. Lična saopštenja iscelitelja Dj. F., D. M. i B. S. Evans J, *The secret of life? Jour. Alt & Compl Medicine*, Vol. 5. No 5. may 1987.

— lečenje je izvedeno iz pojma „lek“; otuda i podrazumeva davanje, odnosno primenu nekog sredstva (ili nekog postupka) u slučaju čovekove patnje, to jest manje ili više izraženih zdravstvenih tegoba;

— isceljivanje je izvedeno iz pojma ceo/cela; ono označava težnju za uspostavljanjem celovitosti, težnju za razvojem čoveka u smislu potpunosti, odnosno svekolikosti.

Prevaga lečenja, dakako — premda je ono kvalitetno manje vredno — nikako nije slučajna. Ona je u skladu sa naložima dominantne naučne, pa i kulturne paradigme, paradigme u okviru koje je ustrojstvo čoveka sazdana prema obrascu mašine, obrascu koji je ekstrapoliran iz Dekartovoga „res extensa“.

Naravno, čovek kao mehanički entitet, a to znači kao zatvoreni sistem određen pre svega svojim fragmentima, nespojiv je sa isceljivanjem. Što se takvoga čoveka tiče, isceljivanje ostaje negde u domenu zamagljenog i utopijskog, jer zatvorenost (kao ključno svojstvo mehaničnosti!) podrazumeva da su osnovni uzroci ljudskih tegoba razni vidovi „habanja“ ili „rđanja“, kao i dejstvo spoljašnjih neprijateljskih agenasa. Logično, ne očekuje se da se „pohabani“ ili „zardali“ delovi čovečijeg mehanizma mogu preporoditi. Što se pak tiče neprijateljskog, ono se kao takvo mora uništiti ili odbaciti. Otuda je osnovni princip lečenja supstitucija. Pa se, tako, da bi se uspostavio prethodni režim funkcionisanja, lekovi/postupci i koriste kao svojevrsne hemijske, odnosno fizičke proteze i/ili oružja.

Nespojivost sa čovekom-mašinom, međutim, nikako ne znači da isceljivanje ne postoji. Pre svega, to znači da se čovek može pojmiti i na drugi način.

Sigurno je da drugačijih načina poimanja čoveka može biti više. Ipak, jedan među njima može nam biti blizak i u uslovima dominacije mehanicističke paradigme. To je onaj koji ukazuje na jedan veoma prepoznatljivi fenomen: neodvojivost čoveka od njegovih najrazličitijih procesa i aktivnosti.

Čovek, zapravo, kao da je neki dinamički kontekst u kome sve vri od pokreta, interakcija i transformacija. Budući takav, on nije nešto fiksirano. Pre se, poput „svojih“ elektrona, iskazuje i nematerijalno, u vidu nekakve dinamičke skupine određene mirijadom interferirajućih vibracija. Izvori ovih vibracija, pri tom, nemaju poreklo samo u čovekovim unutrašnjim događanjima. Njih uslovljava i čovekov spoljašnji kontekst za koji se može reći da je takode vibracione prirode. U tom

smislu, čovek je otvoreni sistem. Njegova koža nije njegova granica, a sredina u kojoj živi nije nešto što je potpuno van njega, nego je izraz njegove povezanosti sa bezbrojem drugih vibracionih ekspresija.

Kao tkanje ritmova svoga „spoljašnjeg” i „unutrašnjeg” konteksta čovek, zapravo, živi putem komunikacije. Komunikacija je, uostalom, ta koja ga (kroz feromene disipacije) i čini stabilnim^{*)}. A iz nje, konačno (a ne iz svojih fragmenata!) on i izvodi bitne ljudske svojstvenosti kakve su, recimo, kreativnost, ljubav, htenja...

Otuda, čoveka možemo i odrediti kao — biće odnosa.

Kao biće odnosa, pak, čovek se stalno stvara. Umesto fiksiranih struktura, njime dominiraju zbivanja. On, čak, sam sebe i prepoznaje kao kumulaciju specifičnih zbivanja; kumulaciju koja je, doduše, u njegovoj svesti prilično redukovana, ali koja i čini jedinstvenost njegovog ličnog identiteta.

Iscljivanje je fenomen karakterističan upravo za takvo viđenje čoveka. Ono je, zapravo, jedna od mogućih tendencija u mreži zbivanja, mreži koju sačinjava i čovek kao jedno u nizu bića odnosa.

Šta se, dakle, u toj mreži dešava sa čovekom?

Po spoljašnjem izgledu sudeći — malo toga, odnosno promene su veoma postupne i neprimetne.

Ovaj utisak je, međutim, zasnovan samo na delu realnosti, delu koji nam je neposredno dostupan kao „razotkriveni” ili „eksplicitni poredak”. Potpunija slika dobija se tek kada se u obzir uzme i takozvani „skriveni”, odnosno „implicitni poredak”, matriks iz koga manifestni entiteti „ishode” i čijim je uplivom određeno celokupno manifestno „ponašanje”. U ovom matriksu poznatom inače kao „holopokret” — sve je u kretanju, u neprekidnom gibanju stvaranja i raz-stvaranja. Forma frekvence tipične za čoveka kao specifičnu vibracionu skupinu, otuda, stalno se menja. Pri tom, zahvaljujući nizu procesa integracije i sinhronizacije, ona može da ostane u okvirima neke duboke unutrašnje mere, poznate na primer starim Grcima kao „kosmos”, to jest skladno uređena celina. Postoji međutim i mo-

^{*)} Ovdje se podrazumeva potreba za stalnim „rasipanjem” entropije što je, prema Iliji Prigodžinu, karakteristika svih struktura koje se formiraju u situacijama energetskog obilja i daleko od ravnoteže i koje jedino u tim okolnostima mogu i da se održe. Vidi: Prigogine I., Stengers I., *Novi savez*, Globus, Zagreb, 1982.

gućnost da, u okviru gibanja holopokreta, na nivou neke jedinice prevladaju tendencije koje dovode do „nereda”. Tu onda, u odgovarajućem implicitnom opsegu, dolazi do „gašenja” međusobnih veza, do „razlaganja” ranijih (pod) celina, kao i do uspostavljanja „fragmentarnih” ritmova. A to se sve, u eksplicitnom poretku, ispoljava u vidu različitih oblika individualne patnje.

Sa individualnom patnjom isceljivanje se očava na suptilnoj ravni, u domenu implicitnoga poretka. Ono je pokušaj ponovnoga uspostavljanja vibracione harmonije određene jedinice. Njime se, naime, u vibracioni kontekst „obolelog” uvodi niz novih ritmova i frekvenci. A ovi mogu da budu vezani za delovanje nekog iscelitelja, za delovanje neke biljke, ili za delovanje čitave kombinacije vibracionih skupina, kao što je to u slučaju nekog specifičnog načina ishrane.

Bilo o kojoj isceljujućoj poruci da je reč, pri tom, veza koja se uspostavlja u okvirima mreže zbivanja ima kvalitet „spajanja identiteta”: s jedne strane identiteta „obolelog” i njegovog vibracionog konteksta, a sa druge strane identiteta isceljujućeg entiteta. Ova veza je, inače, nelokalna. Ona nema svog trajektorijuma. Naime, s obzirom da u mreži zbivanja nema dihotomizovanja — pa tako nema ni kategorija „ovde” i „tamo” — ne može biti ni potrebe ni mogućnosti za prelaženjem razdaljina. Samim svojim aktiviranjem, ritmovi i frekvence isceljujućeg entiteta postaju deo vibracionog konteksta „obolelog”. Promene koje bi, empirijski, mogle da ukazuju na mogućnost uticaja preko nekakve putanje (na primer, promene koje se mogu registrovati u elektromagnetnom polju „obolelog”) samo su površinska manifestacija već uspostavljene nelokalne veze, a ne njena osnova.

Sâmo uključivanje ritmova i frekvenci isceljujućeg entiteta novi je kvalitet u mreži zbivanja. Ovaj novi kvalitet iskazuje se kao specifičan vid značenja. S jedne strane to značenje je subjektivno, podrazumeva uvid, to jest svojevrsan difuzan „osećaj situacije”. Iscelitelj, na primer, nešto jednostavno „zna”. To njegovo „znanje” izraženo je posebnim ličnim kodom, van dominantnog načina predstavljanja i spoznavanja koji bi, inače, blokirao mogućnost uvida. S druge strane, ovo značenje je u isto vreme i objektivno. Uvidom u vibracioni kontekst „obolelog”, naime, dotle „neinformisani” isceljujući entitet biva, istovremeno, podstaknut na odgovarajući uticaj. Sama „informisanost” isceljujućeg entiteta, zapravo, podrazumeva njegovu težnju da na specifičan način preuređuje spoznato; težnju, drugim rečima, da dominantne vibracije „polja” uvida

opet rezoniraju po principu kosmosa, to jest principu skladnog uređenja celine.

Da li će do ovog skladnog uređenja celine doći, dakako, ne zavisi samo od delovanja isceljujućeg entiteta. Životna logika nije linearna. U okvirima onoga što možemo nazvati životom, naime, svaki ishod određen je čitavom „konfiguracijom” mreže zbivanja. A u toj mreži, isceljujući ritmovi i frekvencije samo su jedna od delujućih tendencija.

S obzirom da se, pri sučeljavanju sa nepoznatim, današnji dominantni način razmišljanja, veoma često, odmah maša za razna pro-, iz-, ob-, pa takođe i raz-računavanja, potrebno je imati na umu da susretanje isceljujućih ritmova i frekvenci, i ritmova i frekvenci drugačijih tendencija — ne vodi stvaranju nekakve kvantitativne rezultante. Isceljujuća tendencija, naime, kao uostalom i sve druge tendencije u domenu implicitnog poretka, deluje svojim kvalitetom. Izraz njenoga dejstva, otuda, nije postupno poboljšanje stanja „obolelog”. Umesto toga, u međugri sa ostalim tendencijama, isceljujući ritmovi i frekvence „pomeraju” konfiguraciju mreže zbivanja ka takozvanoj tački bifurkacije, odnosno ka tački krize. Ukoliko, u toj prelomnoj tački, „preplavi” tendenca isceljivanja, dolazi do naglog nastajanja nove, u smislu „kosmosa” povoljnije konfiguracije mreže zbivanja. A to se, u domenu eksplicitnog poretka, zapaža kao pojava skokovitih promena bilo da je reč o izmeni simptoma (terapeuti nekih alternativnih orijentacija rekli bi, u tom slučaju, da se promena kreće iz dubine ka površini organizma), bilo da je u pitanju njihov potpuni nestanak (kao što je to, na primer, u slučaju ozdravljenja prilikom raznih metoda spiritualnog isceljivanja).

Karakteristično je da novouspostavljeno skladno uređenje celine nije vraćanje na nekakvo „staro, dobro stanje”. Ono je nešto neponovljivo, a osim toga je i neponovljivo. Drugačije je, naime, od svih, kako ranijih tako i budućih, po značenju inače istovetnih transformacija ljudskog bića koje se, nužnošću svoje patnje, susrelo sa isceljivanjem.

S obzirom na celovitost mreže zbivanja, isto je tako karakteristično da učinci isceljujućeg delovanja nisu strogo omeđeni. Isceljivanje, naime, na zahvata samo „patološku” telesnu promenu nego i najsuptilnije domene bića „obolelog”.

No tu je još jedan bitan kvalitet neomedenosti: isceljivanje je — koevolutivno. To znači da se ono ne odnosi samo na „obolelog”, nego

se proteže i na njegovu sredinu, odnosno njegov vibracioni kontekst uključujući tu, na primer, i samoga iscelitelja. Što se iscelitelja tiče, naravno, promene se ne moraju iskazivati u nekom užem zdravstvenom smislu nego, možda, u vidu čitavoga niza razvojnih transformacija: počev od veće istančanosti osećaja za „viđenje“ i „razumevanje“ ljudske patnje, pa do različitih kreativnih otkrića i razjašnjenja.

Upravo zbog tog svog kvaliteta koevolutivnosti, inače, isceljivanje se predodređuje i kao važan princip evolucije.

Čini se, naime, da darvinski princip napredovanja putem međusobnog istrebljivanja u mnogome smislu ustupa pred ovim principom intenzifikovanja živoga živim.

